

Cirkulärnr: 2004:3
Diariernr: 2004/0018
Handläggare: Linda Andersson
Sektion/Enhet: Gatu- och fastighetssektionen
Datum: 2004-01-19
Mottagare: Kommunens fastighetskontor el. motsv.
Rubrik: Luftkvalitet i kommunens verksamhetslokaler

CIRKULÄR

Gatu- och fastighetssektionen
Linda Andersson

2004-01-19

Kommunens fastighetskontor el. motsv.

Luftkvalitet i kommunens verksamhetslokaler

Under de senaste åren har de lokala arbetsmiljöinspektionerna genomfört inspektioner av inomhusmiljön i många kommuner. Dessa resulterade i flera fall i inspektionsmeddelanden med krav om att kommunerna enligt AFS 2001:1 skall kartlägga luftkvaliteten i skolor, förskolor och fritidshem med avseende på koldioxidhalt och luftomsättning. I kraven anges att en godtagbar luftkvalitet kräver ett uteluftsflöde på minst 7 l/s och person samt 0,35 l/s och kvm golvarea eller en koldioxidhalt som inte överstiger 1000 ppm. Vidare har berörda kommuner ålagts att upprätta åtgärdsplaner, i den mån kraven på luftkvalitet inte är uppnådda, på både kort och lång sikt.

Preliminära konsekvensbedömningar visar att kostnaderna ofta blir mycket höga för såväl kartläggning som efterföljande åtgärder. Enbart i Göteborg har beräknats att den totala summan kan komma att uppgå till 700 miljoner kr. Flera kommuner har vänt sig till Kommunförbundet med frågor med anledning av detta.

Vi menar att det är bra att uppmärksamhet riktas mot arbetsmiljön i kommunernas lokaler. Kommunförbundet har under senare år arbetat på olika sätt med att stödja kommunerna i arbetet att förbättra inomhusmiljön. Arbetet har bland annat bestått i att ta fram idématerial, stödja forskning och utveckling samt anordna seminarier. Målet är att kommunerna till rimliga kostnader skall kunna erbjuda hälsosamma arbetsmiljöer för dem som vistas i lokalerna.

Kommunförbundet har en samsyn med Arbetsmiljöverket om tillämpningen av de regler som återfinns i AFS 2003:1 (tidigare AFS 2000:42 och AFS 1993:5). De parametrar som arbetsmiljöinspektörerna i sina inspektionsmeddelanden hänvisar till beskrivs i reglerna som indikatorer på en god luftkvalitet. Det betyder att inomhusmiljön i vissa fall mycket väl kan vara tillfredsställande, trots att mätresultaten inte når upp till de krav som ställs i AFS 2003:1. Samtidigt innebär det att en lägre koldioxidhalt än 1000 ppm inte nödvän-

digttvis säkerställer att luftkvalitet uppfattas som tillfredställande, eftersom parametrar som temperatur och städnivå också påverkar inommiljön. Fokus får alltså inte läggas enbart på koldioxidhalt och luftflöde. Istället måste brukarnas helhetsbedömning vara vägledande vid en bedömning av kvaliteten i inommiljön.

Med utgångspunkt från den samsyn som Kommunförbundet och Arbetsmiljöverket har om reglerna i AFS 2003:1 anser vi att den tillämpning som de lokala arbetsmiljöinspektörerna använt sig av i vissa fall är för snäv enligt det inspektionsmeddelande som kommunen fått. Ett inspektionsmeddelande är inte ett formellt (bindande) beslut, utan skall ses som en uppmaning till arbetsgivaren att vidta de åtgärder som Arbetsmiljöverket kräver utifrån arbetsmiljölagstiftningen. Om de krav som ställts i inspektionsmeddelandet inte åtgärdas kan Arbetsmiljöverket besluta om ett föreläggande. Detta föreläggande kan då överklagas till berörd rättsinstans.

Vi anser att varje kommun bör göra en samlad bedömning av huruvida de krav som formulerats i inspektionsmeddelandet och/eller föreläggandet är rimliga. Det är viktigt att kontrollera om de föreslagna åtgärderna kan motivera de kostnader som de betingar. I det svar som lämnas till arbetsmiljöverket med anledning av inspektionsmeddelandet, skall framgå vilka åtgärder som planeras att vidtas. I detta svar kan således kommunen välja att motivera varför vissa åtgärder ej kommer att genomföras. Om Arbetsmiljöverket trots kommunens motivering vidhåller de åtgärdsförslag som angetts i inspektionsmeddelandet kan ett eventuellt föreläggande överklagas.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Linda Andersson, tfn 08-452 79 52 eller Magnus Kristiansson, tfn 08-452 79 33.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Gatu- och fastighetssektionen

Jan Söderström

Linda Andersson